

**U z n e s e n i e**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J.**, bývajúceho v K., proti žalovaným **1/ J., 2/ N.**, obom bývajúcim v B., pošta Z., **o zaplataenie 13.809,- Sk istiny s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 8 C 169/98, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 12. júla 2007, sp. zn. 8 Co 218/06, takto

**r o z h o d o l :**

Dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 12. júla 2007 sp. zn. 8 Co 218/06 **o d m i e t a .**

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

**O d ô v o d n e n i e :**

Okresný súd Komárno (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 25. marca 2003 č.k. 8 C 169/98-110 (v poradí prvým) uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.617,- Sk s 22 %-ným úrokom z omeškania od 1.6.1995 do zaplataenia a nárok vo zvyšku sumy 10.093,- Sk zamietol. Vychádzal zo zistenia, že žalované poverili žalobcu svojim zastupovaním v konaní vedenom na súde prvého stupňa pod sp. zn. 13 C 35/93, v ktorom vznikli žalobcovi trovy právneho zastúpenia v celkovej sume 28.917,- Sk za 9 úkonov právnej pomoci (á 1.740,- Sk) podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 240/90 Zb. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci. Keďže žalované uhradili žalobcovi zálohu za poskytnuté právne služby len v sume 21.300,- Sk, návrh žalobcu na zaplataenie 7.617,- Sk považoval za dôvodný. O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov právo na ich náhradu nepriznal.

Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 24. júna 2004 sp. zn. 8 Co 38/04 (v poradí prvým) na odvolanie žalovaných zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti náhrady trov konania tak, že návrh zamietol. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že žalobcovi patrí odmena za zastupovanie žalovaných len v sume 19.803,- Sk za 7 úkonov právnej pomoci. Keďže žalobca nenamietal prijatie zálohy za poskytnuté služby v sume 21.300,- Sk, jeho návrh považoval za nedôvodný. Odvolací súd zároveň uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania v sume 4.555,- Sk.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) rozsudkom z 27. októbra 2005 sp. zn. 3 Cdo 179/04 zrušil rozsudok krajského súdu a okresného súdu vo výroku, ktorým bola žalovaným 1/ a 2/ uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.617,- Sk s 22%-ným úrokom z omeškania od 1. júna 1995 do zaplataenia a vec v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Odvolací súd pochybil, keď zmenil rozsudok okresného súdu v napadnutej časti bez toho, aby vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a odstránil rozpory medzi účastníkmi konania, ktoré vyplývajú z obsahu spisu.

Súd prvého stupňa rozsudkom z 5. júna 2006 č.k. 8 C 169/98-199 (v poradí druhým) uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.832,- Sk s 22 %-ným úrokom z omeškania ročne od 1.6.1995 do zaplataenia a návrh žalobcu vo zvyšku sumy 7.977,- Sk zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Po pripustení zmeny petitu (suma uplatňovaná žalobcom po zmene petitu predstavovala 13.809,- Sk) a doplnení dokazovania mal za preukázané, že vzhľadom na poskytnuté úkony právnej pomoci patrí žalobcovi náhrada trov právneho zastupovania v sume 27.132,- Sk. So zreteľom na túto skutočnosť považoval nárok žalobcu, po zohľadnení zo strany žalovaných už poskytnutej zálohy 21.300,- Sk, za dôvodný len ohľadne sumy 5.832,- Sk.

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 12. júla 2007 sp. zn. 8 Co 218/06 (v poradí druhým) rozsudok súdu prvého stupňa vo vyhovujúcej časti zmenil tak, že návrh v tejto časti zamietol, vo zvyšnej zamietajúcej časti návrhu nad 5.832,- Sk po 7.617,- Sk rozsudok potvrdil a vo zvyšnej časti sumy 6.192,- Sk po sumu 13.809,- Sk napadnutý rozsudok zrušil a konanie v tejto časti zastavil. Dôvodil, že okresný súd nesprávne priznal žalobcovi odmenu aj za účasť

na pojednávaní súdu dňa 15.3.1994, ktoré sa nekonalo a dňa 21.11.1995, ktorý úkon žalobca uznať nežiadal, preto mu patrí odmena za poskytnutú právnu pomoc len v sume 19.803,- Sk. Keďže je nesporné, že žalované zaplatili žalobcovi zálohu celkovo v sume 21.300,- Sk, návrh žalobcu (ako celok) považoval za neopodstatnený. Okresnému súdu vytkol pripustenie zmeny petitu, ktoré spočívalo v rozšírení návrhu na začatie konania nad sumu 7.617,- Sk dôvodiac, že rozsudkom z 25. marca 2003 okresný súd rozhodoval o právnom nároku žalobcu v sume pôvodne vyčíslennej istiny 17.710,- Sk tak, že uznal nárok žalobcu do výšky 7.617,- Sk. Keďže výrok rozsudku v zamietajúcej časti (o zaplatenie sumy 10.093,- Sk, ako rozdielu 17.710 - 7.617) nenapadol žalobca odvolaním, nadobudol rozsudok v tejto časti právoplatnosť. Okresný súd tak v tej istej veci (o zaplatenie sumy nad 7.617,- Sk) už raz vecne právoplatne rozhodol. Vzhľadom na túto skutočnosť odvolací súd výrok rozsudku okresného súdu v časti zaplatenia sumy 6.192,- Sk (ako rozdielu 13.809 – 7.617) zrušil a konanie v tejto časti zastavil; vo zvyšnej časti (od sumy 5.832,- po 7.617,- Sk) zamietnutie návrhu ako nedôvodné potvrdil.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej len „dovolateľ“). Vyjadril pochybnosti o nestrannosti senátu odvolacieho súdu, ktorý podľa neho pri rozhodovaní vychádzal z neúplne zisteného skutkového stavu, nevykonal a nevyhodnotil všetky dôkazy v zmysle ustanovenia § 132 O.s.p. a akceptoval len dôkazy svedčiace v prospech žalovaných. Krajský súd zároveň pochybil, keď preskúmaval v poradí prvý rozsudok okresného súdu z 25. marca 2003, hoci predmetom odvolacieho konania bol rozsudok okresného súdu z 5. júna 2006. Z uvedeného dôvodu považoval žalobca dovolaním napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný a konanie zaťažené inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas osobou oprávnenou na tento opravný prostriedok, skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) najskôr jeho prípustnosť.

Žalobca v prejednávanej veci napadol dovolaním rozsudok odvolacieho súdu vo všetkých jeho výrokoch, a to výrok, ktorým odvolací súd 1/ zmenil výrok rozsudku okresného súdu o povinnosti žalovaných zaplatiť žalobcovi sumu 5.832,- Sk tak, že ho zamietol, 2/ potvrdil výrok rozsudku okresného súdu o zamietnutí návrhu v časti nad 5.832,- Sk

po 7.617,- Sk a 3/ zrušil výrok rozsudku okresného súdu o zamietnutí návrhu v časti sumy 6.192,- Sk po sumu 13.809,- Sk a konanie v tejto časti zastavil. Prípustnosť dovolania ohľadne výroku 1/ a 2/ rozsudku je preto nutné posudzovať podľa ustanovení § 238 O.s.p., ktoré dopadajú na rozsudky a ohľadne výroku 3/ rozsudku podľa ustanovení § 239 O.s.p., dopadajúcich na uznesenia [(rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým zrušil časť výroku rozsudku súdu prvého stupňa o zamietnutí sumy 6.192,- Sk po 13.809,- Sk a konanie v tejto časti zastavil, i keď je súčasťou rozsudku, má charakter uznesenia (§ 223 O.s.p.) – pozn. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky].

Dovolanie je zásadne prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V skúmanej veci, ohľadne výroku 2/ rozsudku smeruje dovolanie proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania však nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 ods. 3 O.s.p., nakoľko odvolací súd nevyslovil prípustnosť tohto mimoriadneho opravného prostriedku vo svojom potvrdzujúcom výroku. Rovnako ho nemožno vyvodiť ani z ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p., pretože rozhodnutiu odvolacieho súdu bezprostredne nepredchádzalo iné rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci.

Ohľadne výroku 1/ rozsudku smeruje dovolanie síce proti zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu, na ktoré dopadá ustanovenie § 238 ods. 1 O.s.p. a umožňuje preskúmať napadnutý rozsudok krajského súdu, avšak jeho prípustnosť vylučuje § 238 ods. 5 O.s.p., ktorý má vo vzťahu k predchádzajúcim odsekmi 1 až 3 povahu špeciálnej úpravy a obsahuje výnimku z nich.

Podľa § 238 ods. 5 O.s.p. dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom

trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo pohľadávky sa neprihliada. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

Výška minimálnej mzdy ku dňu podania žaloby (9.4.1998) predstavovala 3.000,- Sk (viď nariadenie vlády č. 366/1997 Z.z.), jej trojnásobok 9.000,- Sk. Vzhľadom na to, že výška peňažného plnenia, o ktorom rozhodol odvolací súd (inak ako súd prvého stupňa) predstavuje 5.832,- Sk, dovolanie žalobcu smeruje proti takému zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu o peňažnom plnení, ktoré neprevyšuje trojnásobok minimálnej mzdy. Prípustnosť dovolania je preto podľa § 238 ods. 5 O.s.p. vylúčená.

Keďže dovolanie žalobcu smeruje aj proti výroku 3/ rozsudku odvolacieho súdu, ktorý má povahu uznesenia, dovolací súd prípustnosť dovolania posudzoval podľa zákonných ustanovení § 239 O.s.p., ktoré zakladajú prípustnosť dovolania proti uzneseniu.

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa. Dovolanie je prípustné aj proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) alebo ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ako aj ak ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovolaním napadnuté uznesenie nevykazuje znaky uznesení zakladajúcich prípustnosť dovolania podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., nakoľko odvolací súd zrušil časť výroku rozsudku súdu prvého stupňa o zamietnutí sumy 6.192,- Sk po 13.809,- Sk a konanie v tejto časti zastavil.

V tejto súvislosti považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za potrebné uviesť, že pokiaľ krajský súd výkonom 2/ rozsudku rozhodol o sume nad 5.832,- Sk po 7.617,- Sk tak, že zamietnutie návrhu v tejto časti potvrdil a následne výkonom 3/ rozsudku zrušil výrok

o zamietnutí sumy 6.192,- Sk po 13.809,- Sk a konanie v tejto časti zastavil, rozhodol o sume 1.425,- Sk (ako rozdielu sumy 6.192,- a 7.617,- Sk) dvakrát (a to výrokom 2/ rozsudku tak, že návrh ohľadne tejto sumy zamietol a výrokom 3/ rozsudku tak, že zamietnutie návrhu o predmetnej sume zrušuje a konanie zastavuje). Ak mienil odvolací súd vyjadriť časť sumy, o ktorej rozhodoval vo výroku 2/ rozsudku formou hraničného intervalu (nad-po, resp. od-do), vo výroku 3/ rozsudku mal zotrvať pri tomto vyjadrení a nemal ho spájať s vyjadrením absolútnej hodnoty rozdielu najvyššieho a stredného intervalu (13.809 – 7.617). Uvedené pochybenie krajského súdu však nemalo za následok nepreskúmateľnosť výrokov rozsudku odvolacieho súdu.

Keďže občiansky súdny poriadok pripúšťa možnosť podať dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z dôvodov uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., dovolací súd skúmal, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu netrpí niektorou z väd uvedenou v predmetnom zákonom ustanovení (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo prv začatého konania, nedostatku návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným).

Pokiaľ žalobca v dovolaní uviedol, že má pochybnosti o nestrannosti senátu odvolacieho súdu, ktorý mal podľa neho „nadržiavať žalovaným“ a rozhodnúť „aj bez dostatočných pravdivých dôkazov jednostranne v prospech žalovaných“, možno z jeho vyjadrení vyvodiť, že namieta existenciu procesnej vady v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je skutočnosť, že v konaní rozhodoval vylúčený sudca, resp. sudcovia (dovolateľ netvrdí, že by v danom prípade nebol súd správne obsadený).

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sú sudcovia vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaniu vecí, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu, sledovanému uvedeným ustanovením, zodpovedá aj

úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou určitý právne významný vzťah sudcu, a to buď 1/ k veci (o takýto vzťah ide, ak sudca má svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci) alebo 2/ k účastníkom konania (o taký vzťah ide napríklad, ak sudca má určitý osobný, priateľský alebo iný vzťah, so zreteľom na ktorý možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti) a napokon 3/ k zástupcovi účastníkov konania.

Žalobca v dovolaní existenciu takéhoto pomeru sudcu (sudcov) výslovne netvrdil. Uvádza, že má podozrenie, že senát „nadržiava“ žalovaným, z dôvodu ktorého následne rozhodol v ich prospech. Dovolací súd, pri posudzovaní opodstatnenosti tejto námietky, vzal na zreteľ, že senát 8 Co preskúmaval odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu z 5. júna 2006, pričom z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobca namietal zaujatosť či predsedníčky senátu J. alebo členov senátu J. a J.. Rovnako zo spisu nemožno vyvodiť existenciu niektorej z okolností v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p., ktorá by týchto sudcov vylučovala z prejednávania a rozhodovania vecí. Relevantným dôvodom vylúčenia sudcu môžu byť totiž len objektívne existujúce skutočnosti, nie iba subjektívna domnienka žalobcu o možnej neobjektívnosti odvolacieho senátu, ktorú namietajúci navyše ničím nekonkretizoval, nepreukázal a nedoložil. Dovolací súd preto dospel k záveru, že v dovolacom konaní nevyšla najavo existencia vady konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p., ani iná vada v zmysle § 237 písm. a/ až f/ O.s.p.

So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie a rozhodnutia súdov nižšieho stupňa boli postihnuté vadou podľa § 237 O.s.p., a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa §§ 238 a 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky opravný prostriedok žalobcu odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p.), bez toho, aby sa zaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Záverom treba ešte dodať, že pokiaľ dovolateľ namietal existenciu tzv. iných vád v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., tieto Občiansky súdny poriadok síce považuje za prípustný dovolací dôvod, ale možno ho uplatniť len vtedy, ak je dovolanie prípustné (podľa §§ 238, resp. 239 O.s.p.); samotné tieto vady prípustnosť dovolania nezakladajú.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným nepriznal náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal, nakoľko žalovaným v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.).

**P o u č e n i e :** Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

**V Bratislave 17. decembra 2007**

**JUDr. Martin V l a d i k, v.r.**  
**predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: